

A. 1830.

N. 11.

SURINAAMSCHES COURANT.

ZATURDAG, DEN

6den FEBRUARIJ.

PARAMARIBO.

BURGERLIJKE STAND.

Gedurende de maand Januarij 1830 zijn geboren.

Van het Mannelijk geslacht	8 personen.
α α Vrouwelijk α	10 α
	18.

Levenlooze, 1.

Overleden.

Van het Mannelijk geslacht	19 personen
α α Vrouwelijk α	6 α
	25.

DE PARAMARIBO OVERLEDEN GEDURENDE DE MAAND JANUARIJ 1830.

Den 1sten, *Bartholomeus Schmidt*, zoon van *Mattheis Schmidt*, oud 3 maanden en 13 dagen.

Idem, *Jan Louis Pieter Leonard Freubel*, oud 35 jaren.

Den 4den, *Karel Willem George van Voorst*, zoon van *Anna Linck*, oud circa 10 maanden.

Den 8sten, *George Jacob Davids* oud 57 jaren.

Den 9den, *Pier Geeraerds*, oud 30 j.

Idem, *Christoffel de la Parra*, zoon van *Anna Catharina Dorbeij*, oud 7 d.

Den 11den, *Johanna Antonia Louis Kalden*, wed. *Johan Carel Schöner*, oud 58 jaren.

Den 15den, *George van Adney*, oud 48 jaren.

Den 16den, *Joseph Louis Marchand*, zoon van *Louis Hartog Marchand*, oud 7 dagen.

Den 17den, *Mason Morse*, oud 32 j. ren en 10 maanden.

Idem, *Lambertus Kraag*, oud 31 j. (Mil. Hosp.)

Den 18den, *Ferdinand Eduard Alexander Abkenius*, zoon van *Willem Abkenius*, oud 13 maanden.

Den 19, *Claas Ringeling Janszoon*, oud 36 jaren.

Idem, *John Campbell*, zoon van *Elisabeth Catharina Turner Bramm*, oud 6 dagen.

Den 21sten, *Cicilia van Walters Kenredij*, oud 97 jaren.

Den 22sten, *Joseph Charles Mullé*, oud 49 jaren en 6 maanden. (Mil. Hosp.)

Den 23sten, *Wilhelmina Stokkenbroek*, oud 53 jaren.

Idem, *Fredrica Cornelia Maria*, dochter van *Willemij tje van Coblijn*, oud 1 jaar en 9 maanden.

Den 24sten, *Louis Gouttierre*, oud 55 jaren.

Idem, *Johanna Helena Petronella Wiegelaar*, dochter van *Frederica Diets*, oud 2 jaar en 7 maanden.

Den 26sten, *François Johannis Arnulphij Jz.*, oud 20 jaren en 12 dagen.

Den 27sten, *Christina Johanna van Greeve*, oud 46 jaren.

Den 29sten, *Urias Mauritz Willem Arons*, zoon van *Pieter Hendrik Arons*, oud 5 maanden en 5 dagen.

Den 31sten, *Hendrik Tim*, oud ... jaren. (Mil. Hosp.)

Idem, *Consalvo Andrea*, oud ... jaren. (Mil. Hosp.)

BUTENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS den 27 October.

Men heeft berigt van de komst van Z. M. den Koning van Napels in de sardinische Staten, alwaar Hoogstdenzelvé mede met de meeste plegtigheid is ontvangen.

— Het gerucht wil, dat de heer *Eynard*, met prins *Souzo*, die zich mede in deze hoofdstad bevindt, belast zoude zijn met de onderhandeling van eene leening ten behoeve van Griekenland. — Daar de fransche regering de uitbetaling der maandelijksche subsidien heeft gestaakt, zijn zij tevens gelast, om van dezelve nog eenig voorschot te vragen.

— De bekende staatkundige schrijver de *Praat* heeft dezer dagen een kort betoog bekend gemaakt, wegens de ware oorzaken van den val, gelijk hij het noemt, van het turksche Rijk. » Een Rijk » dus drukt hij zich uit » 't welk 21 millioenen inwoners telt, 't welk begunstigd is met alle de gaven der natuur; en met alles, wat kracht en rijkdom geeft, is, even als de lijen in 't Herculaneum, in stof verzonken, bij de nadering van de hand, welke gereed is dezelve aantroeren; — want de generaal *Diebitsch* heeft geene 60000 man voor Konstantinopel gebragt. De vloot, het leger en de menigte, allen zijn gelijkelyk van kennis en veerkracht verstoken geweest. Men is aller wege gevlugt, of men heeft zich verborgen; — men heeft de wapenen weggeworpen, of zich voor den overwinnaar vernederd. De hoofden waren zonder raad; de volkeren zonder armen, en alzoo is het geheele Rijk zonder leven bevonden. »

Naar de oorzaken dezer algemeene ontbinding zoekende, meent de schrijver die alleen te vinden in het gebrek aan beschaving in tegenstelling van een meer beschaafden vijand. Deze ongelijkheid in beschaving heeft, naar zijn oordeel, ongelijkheid in wapenen te weeg gebragt, en de uitkomst heeft op nieuw de lessen der geschiedenis bevestigd, dat de meer beschaafde volkeren de overhand op de min beschaafde hebben behouden. Waren de Donau, de Balkan, door Franschen, Pruisen of Engelschen verdedigd geworden, dan zouden die stellingen, naar des schrijvers meening, door geenen vijand zijn verreesd, en dan zoude geen veldheer, gelijk den vizier is gebeurd, een leger onbemerkt langs zijne zijde hebben laten trekken, en het op 't onverwachtst in zijnen rug hebben wedergevonden, om, in een wanhopig gevecht, alles te verliezen.

Na vlugtig te hebben aangemerkt, dat de Russen in vroegere dagen, uit hoofde van gelijke oorzaken, de Tartaren en de Polen tot Moscou hebben zien doordringen, maar dat Czar *Peter*, in stede van de aloude barbaarschheid zijner voorgangers te volgen, zijn volk uit dien toestand heeft opgeheven, eindigt de schrijver aldus:

» Het is dus tot de beschaving, tot hare voortgangen, dat men telkens zal moeten terug keeren. Wilt gij u van uw gebied verzekeren, beschaaf u zelven; — wilt gij hetzelfde uitbreiden en doen achten, beschaaf u zelven. Ziet, welk eene ruïne Engeland beslaat, en welke plaats het bekleedt in de orde der mogendheden. Wat heeft het alzoo naar alle de zijden der wereld uitgebreid? De beschaving, die daar te lande vrijheid heeft, zich te ontwikkelen, en welke de voortreffelijken van het burgerlijk bestaan ook in de handelsbetrekkingen heeft overgebragt. Van het toppunt der beschaving is

het geredelyk tot het toppunt van rijkdom en van magt gestegen, want, van nabij gezien, behoeft men slechts eene schrede, om van het een tot het ander te geraken. »

— Uit Toulon wordt van den 22sten dezer gemeld, dat aldaar een fregat en eene brik waren binnen gekomen, die den 30sten September de wateren van Algiers verlaten hadden. — Een transportschip zoude mond en krijgsbehoeften voor de schepen in de Levant innemen. — Met de onttakeling van het linie schip *le Scipion* ging men voort. — Den vorigen dag waren er mondbehoefsten naar de station voor Algiers gezonden.

MENGELINGEN.

BIJZONDERHEDEN NOPENS DE LONDENSCHÉ NIEUWS-PAPIEREN.

De *Engelschen* hebben, even als wij *Hollanders*, de Nieuwspapieren noodiger dan wel andere volken. Behalve de staatkunde, dat bekende stokpaardje der politieke Tinnegieters, bedienen handel en nering zich van dezelve tot menigerlei aankondigingen. Deze vermeerderden met handel en nering in de laatste jaren zoodanig dat men soms eene maand, soms wel twee, wachten moest, eer men eene beurt voor zijne aankondiging krijgen kon. Men begon hierover zoo luide te klagen, dat er, nu vijf jaren geleden, op een maal een nieuw Nieuwspapier, onder den naam van *The Day*, verscheen, welks ondernemers het Roijaal-folio formaat der andere Nieuwspapieren met een Imperiaal-folio formaat verwisselden, waarin vele wekelijksche Nieuwspapieren in de Graafschappen reeds sinds lang verschenen waren. Daar kon wat op staan. De eindlooze kolommen verslonden eene oneindige hoeveelheid en menigte van staatsnieuws, Parlementsdebatten en Annonces van allerlei aard. Aanvankelijk lachte men er om, en scheen het te kostbaar, om lang te kunnen duren. Maar de ondernemers hadden gelds genoeg, om het vol te houden, en de Redactie was in bewakame handen. Het publiek was blijde van zijne Annonces in korter tijd geplaatst te zien. Dus kreeg *The Day* al meer en meer toeloop, en moesten *The Times*, *The Morning-Chronicle*, *The Morning-Post*, *The Morning-Herald* en *The British-Press* ook van formaat veranderen, wilden zij hunne kalanten niet verliezen. Al deze Nieuwspapieren zijn tot gedrogtelijk groote bladen uitgedegen; en het getal der Annonces is intusschen derwijze aangegroeid, dat men de lieden thans voor hun geld bijkans even min helpen kan, als voorheen. Zoo oneindig veel gaat er in Engeland om.

Nu is wel juist niet al, wat men aankondigt, even voordeelig voor de ondernemers; maar de Nieuwspapieren hebben er intusschen het hunne van, en worden daardoor rijkelijk schadeloos gesteld voor de ontzaggenlijke onkosten, die zij te make

hebben, aan gedrogtelijke drukpersen, drukpapier, enz., enz. Onkosten, waaraan trent wij het volgende bijzonder wetenswaardig achten.

De Parlementsdebatten, die steeds tot middernacht, en soms tot 's morgens 4 uren, aanhouden, moeten den volgenden morgen, of althans den volgenden voornadag, afgedrukt zijn. Dit vordert de graagte der politieke Tinnegiers. Er is intusschen in geene der beide Kamers eenige plaats voor *Tachygraphen*. Men gebruikt derhalve *Rapporteurs* (*Reporters*), die het verhandelde afuisteren en rapporteren; en dit geschiedt op de volgende wijze. Als een der *Rapporteurs* van een Journalen-Bureau een uur lang naar de Debatten geluisterd heeft, vliegt hij naar het Bureau, om zijnen honig in den korf te brengen; en stelt hij al het gehoorde op papier. Zijne plaats in de Parlementsvergadering wordt oogenblikkelijk door een ander vervangen, die er ook een uur doorbrengt, en dan naar het Bureau vliegt. Het derde uur is voor rekening van een derden, enz. Daar nu de debatten der beide Kamers gelijktijdig plaats grijpen, moet elk Journalen-Bureau steeds twee verschillende *Rapporteurs* aan het luisteren houden, en in het geheel 10 à 12 zulke lieden bezoldigen. Daar het nu menschen van velerlei kunde zijn moeten, die een goed geluigen hebben, wel weten te stellen, en met een juist oordeel weten te onderscheiden, of het gehoorde hoofzakelijk, dan of het woordelijk moet worden opgegeven; en daar men zulke menschen niet dagelijks krijgen, en aan zulk een werk verbinden kan; geeft men elk hunner 300 guinjes in het jaar. Hiervoor hebben de *Rapporteurs*, daar het Parlement slechts gedurende de helft van het jaar vergaderd plag te zijn, slechts de helft van het jaar op de gezegde wijze te werken. De andere helft hebben zij voor zich; maar zij moeten intusschen steeds bij de hand blijven, daar het Parlement onverwacht kan worden opgeroepen.

Daarenboven hebben de Journalen-Bureaux om hante Correspondenten, die ook bezoldigd moeten worden. En thans vinden zij zich vrij wat in verlegenheid, om wezenlijk nieuws te krijgen. De oorlog schonk aan de *Londensche* Nieuwspapieren eenen gezegenden oogst, van echte, half echte en valsche tijdingen. Maar thans, daar een mensch het wezenlijke staatsnieuws dag voor dag bijkans op zijnen nagel schrijven kan, zit menige *Londensche Journalen-Redacteur* gestadig met de handen in het haar. Zijn gedrogtelijk blad kan toch met geene enkele *Annouces* gevuld worden. Nu geeft hij uittreksels uit boeken, opstellen in den smaak der heerschende denkwijze van den dag, breede verhalen van Bals, enz., enz. *The Morning Herald*, die eigenlijk voor de Dames schrijft, geeft zelfs nieuwe muziek, nieuwe dansen, vooral walzen, die men voor eenige jaren in Engeland voor hoogstongedelijk uitkreet, maar die thans zeer in zwang zijn; sinds de *Engelsche* Dames gezien hebben, hoe fraai Keizer ALEXANDER waltse. Sinds walst er een iegelijk; vooral de jonge heeren van het geslacht der BRUTUSJES, die in Engeland den titel van BUCKS voeren, en de navolging zoo sterk drijven, dat velen hunner, om des te beter aan Keizer ALEXANDER te gelijken, zich het haar van

een klein plekje voor op het hoofd kaal lieten afsnijden, ja sommigen het er met een scherm, ganschelijke lieten afbarbieren; zomeren te bedenken, dat *simia simia* blijft, *etiamsi aurea stetsge inignia*. Lieten, zeiden wij bij herhaling, van den tijd sprekende, die onmiddellijk op Keizer ALEXANDERS tegenwoordigheid te Londen volgde waar het wel mogelijk is, dat die Monarch thans niet meer zoo geheel aan de orde van den dag is.

ADVERTISSEMENTEN.

Ingevolge daartoe bekomen autorisatie, zal aan de minst inschrijvende, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal, worden aanbesteed, de onmiddellike leverantie aan het Magazijn Generaal alhier, van:

(100) Honderd Vaten *MEEL* of *BLOM*.

Waarvoor de Inschrijving-Biljetten ter Generale Controle van Financiën zullen worden aangenomen, tot des voormiddags *Elf* uren van Dingsdag den 9^{den} dezer maand.

Paramaribo den 5 Februarij 1830.

De Boekhouder Controleur van Suriname,

CH. LEERS.

HYPOTHEEKEN.

Den 4den Februarij 1830. F. B. UDEKER, qq., Boedel J. F. FRIDERICI en J. C. MULLER, nom. ux. Eerste Hypotheek, ten behoeve de Particuliere West Indische Bank, op de Plantagien *Catharina Sophia* en *la Provoyance*.

P. BALFOUR van BURLEIGH, nom. ux., ten behoeve J. C. N. VAN EIJS, op $\frac{1}{4}$ aandeel in de Plantagie *Meerzorg*.

Paramaribo den 4 Februarij 1830.

G. S. DE VEER.

fung^e. Secretaris.

KURATORS DER ALGEMEENE WEES DESOLATE EN ONEHEERDE BOEDELKAMER DEZER KOLONIE, zullen op Woensdag, den 10den dezer, des namiddags ten vier uren, voortgaan met den publieke Verkoop, ten Sterfhuize en voor rekening den Boedel MASON MORSE, van Meubilaire Goederen een opgeboeid Corjaal, eenig Goud- en Zilverwerk, enz., enz.

Alsmede Elf koppen Slaven; als:

Den Neger JOHN, *Werkneger*.

» » PIETER, »

» » CHARLES, *Voetebooi* en *Kok*.

De Negerin CHARLOTTE, met haar drie kinderen, genaamd GEORGE, FERDINAND en LOUIZA.

» » ROZA, met haar kind CHARLES.

» » ELIZA; en

» » MIMIE.

Paramaribo den 5 Februarij 1830.

C. A. FISCO,

2de Commies.

Heden zijn Ondertrouwd:
J. J. H. SCHEEN,
EN
C. VERSCHUUR.

Paramaribo den 5 Februarij 1830.

Het behaagde den Alwijken Hemelschen Vader, op den morgen van den 4^{den} dezer, in zijne Heerlijkheid tot zich te nemen, onzer aller Vriend, den WelEd. Heer GEORG CARL SCHENKBERG, in zijn leven Directeur op de INDICO-PLANTAADJE *Zorg en Hoop*. Hij eindigde zijn nuttig en alzins werkzaam leven in den ouderdom van slechts 31 jaren en 7 maanden.

Ieder die met den Overledene bekend was, droeg hem achting toe, en wordt door hun allen betreurd; bijzonder door hen, die hem van nabij en in zijne waarde kenden, en voor wien hij met de vijfzigste belangstelling werkzaam was.

Gevende langs deze gebruikelijke weg, hiervan kennis aan zijnen veelvuldige Bekenden.

Paramaribo den 6 Februarij 1830.

F. BOTHE,

mede uit naam van alle zijnen Vrienden!

De KOFFIJ- en KAKAO Plantadje De *Herstelling*, gelegen aan de Rivier beneden *Saramacca*, wordt te KOOP gepresenteerd, met al deszelfs Ap- en Dependentie. Gebouwen, Slaven, enz. — Nadere informatie te bekomen bij den Wel Edelen Heer ABM. S. VAN COERLAND.

Paramaribo den 5 Februarij 1830.

M. A. SALOMONS, zal de volgende M. Vendu houden van eenen Inboedel, ten Huize van E. J. VAN DER BERGH, des namiddags ten vier uren precies, als:

4. VENDU op Donderdag, den 4 Maart, e. k.

Alles naar de Catalogue voor handen. Zullende de Goederen van deze Vendu, twee dagen te voren, bezigtigd kunnen worden, van acht tot een uur voornamiddags.

Paramaribo den 6 Februarij 1830.

VERLOREN.

Verloren middag op straat, eene echte Granate *BRACELET*, met een Goud loetje, met Granaten van vier Snoeren. — De eerlijke Vinder dezelve bij ten ondergeteekende bezorgende, zal genereus beloond worden.

Paramaribo den 5 Februarij 1830.

RICHD. O'FERRALL Jr.

Kapt. D. STEENVELD Ja. voerende het Schip *Anna en Maria*, is voornemens op den 20 dezer deszelfs Brievenzak te sluiten en de Reis naar Amsterdham aan te nemen.

Paramaribo den 3 Februarij 1830.

Gedrukt ter Drukkerij van de Gezusters SERRES.